

MAROSUJVÁR

A marosujvári függetlenségi és 48-as pártkör hivatalos lapja.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. NAGY SAMU.

Szerkesztőség: Király-utca 33. sz.

Kiadóhivatal:

Füßy J. könyvkereskedése.

Marosujváron, Mikó-utca 14. szám.

A hóhér-nóta.

Nem tudjuk igaz-e vagy sem, egyes lapok azonban azt ujságolják, hogy Karlócan a koronás magyar király képviselőjét, Günther Antal igazságügyi magyar minisztert, a gottterhaltéval fogadták, minden mozdulatát e gyűlölt nótával kísérték.

Ha a lapok tudósításainak nem is adunk feltétlen hitelt, még is be kell valljuk, hogy nem tartjuk lehetetlennek, hogy ezt a csufszágot csakugyan elkövették. Mert tőlük kitelik ez a gyalázatoság. Hiszen a gottterhalte mellett végezték ki a tizenhárom vértanút Aradon és azóta is egyre fujják a magyar nemzet arcu csapására. Ezzel az utált nótával akarnak bennünket megalázni. Derűborura fülünkbe harsogják, hogy rabzolgák vagyunk, tehetetlen bábjai a hatalomnak, mely nyakunkra ül és vámpirként kiszívja a vérünket.

Miért bántják a magyart? És a magyar király miért nem védi meg az ő hü magyar alattvalóit? Miért

engedi, hogy újra meg újra feltépjék a magyar nemzet még egyre sajnó sebeit? Végtere is a magyarok királya azért a mi királyunk, hogy szeresse nemzetét és elhárítson utjából minden rögöt, minden fájdalmas emlékezetet?!

Vagy még mindig a Metternichiek szelleme leng a bécsi Burg dohos termeiben, s még mindig a Magyarország leigázása, megsemmisítése főcélja az osztrák uralomnak?

Ostobaság. Öt évszázadon át tapasztalhatják, hogy a magyar magyar marad, ha mindjárt a poklok minden fajzatja is támad ellene.

Merész játékot űznek ezek az urak. Tűzzel játszanak, mely végre is körmükre ég. Végre is megunjuk az okvetlenkedést és egy legyintéssel észre térítjük őket.

A gottterhalténak Magyarországon semmiféle helye nincsen. Akinek tetszik, az huzassa magának négy fal között, amíg meg nem szakad belé a füle, de nekünk nem tetszik és nem türjük, hogy a mi pénzünkön

tartott katonaság a gotterhalte hangjai mellett üzze kisedet játékát. Nem törődünk vele, hogy kinek a házi himnusza ez a förtelmes vacak, hanem üldözni fogjuk ott, ahol ériük. Ez a hóhér-nóta ne legyen többé a magyarság gyalázata.

El vele!

Magyarország.

Vargha Gyula dr. a statisztikai hivatal igazgatója Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter megbízásából Magyarország viszonyairól egy igazán érdekes és tudományos színvonalon álló művet írt.

Vargha Gyula dr. természetesen kimerítően foglalkozik e munkájában a nemzetközi kérdéssel is. Ennek a fejezetnek a következőkben adjuk rendkívül érdekes tartalmát:

Magyarországot nem egynyelvű néplakja. Az 1900-iki népszámlálás szerint a magyarok száma, kik az állam zömét alkotják, 8,742,301 lélek volt, vagyis 51 százaléka a 16,838,255 főnyi összes lakosságnak, e mellett 1,384,729 nem magyar lakos is beszéli a magyar nyelvet, kikkel együtt tehát a magyarság 60 százalékát teszi az ország összes népességének.

TÁRCA.

Talány.

Szerelmednek ha fonyad s elvirult
Hiába keresed nyomát,
Mint egy elsárgult szírom megmaradt,
Kábitón édes rózsaillatát.

A szerelemnek multja nem lehet:
Örömmnek csak jelene van;
Könnyü lába iramlik s elsuban
A tűnő perccel halkán, nyomtalan.

Ó a boldogság és a szerelem
Szines, megfejthetien talány;
Ha egykor szerettél s már nem szeretsz,
Hogy igaz volt, el sem hiszed talán.

Ki tudná felkutatni tengeren
Rég elhaladt hajó nyomát,
Vagy hogy sebes szárnyával a madár
Egykor vajj merre szállt a légen át? ...

M. Korniss Aranka.

A Rákóczi forradalom előtti napok.

(1687—1703.)

A Lipót korszak politikája.

Dr. Kőváry László sajtó alatt levő „Magyarország története”-ből közli: K. Weress Sándor.

Századokon át fenyeget a megsemmisítés veszélye. Századokon át háritja el a nemzet, hol politikával, hol fegyverrel. Elejétől fegyvereinket kéri. Fegyvernek nem adjuk, kivenni kezünkben nem tudják. Politikával szemben igen hiszékenyek vagyunk. Veszedelemünk forrása, hogy türniak vagyunk itt az árja népek tengerében mi nem segíthetünk. Másik forrása, hogy a continensen egyedül vagyunk mint alkotmányos nemzet, ezen pedig nem akarunk segíteni. Az akkori korszellem nem akarja türni.

Lipót három részre eldarabolta vette át Magyarországot. Nagy része erdélyi fejedelemség, más része török hódoltság, a korona alatt legkisebb része maradt. A

török protectió alatt állt, Erdély elgyengült. Lipót 1687-ben megszállta a fejedelemségnek végett vetett, választott fejedelmét II. Apaffi Mihályt 1698-ban Bécsbe szolította. A török hódoltságok felett a porta hatalmát megtörte, 1697-ben Zentanál döntő csatát vívott, 1699-ben a karlócai béke után a hódoltság felszabadult. A királyi Magyarország részére vivja 1664-ben a szentgothárdi csatát, köti a vasvári békét, a nemzet közbenjötté nélkül, miért nádora Vesselényi felkelést indít, s hogy a nagyok ellentállását megtörje, a legkimagaslóbb fejeket leütteti. Midőn azt hiszi, hogy a nemzet terrorizálva van, 1672-ben proklamálja az absolutismust s berendezését a német lovagrendre bizza, mi ellen török támogatás mellett Thököly Imre kurucái kelnek fel. Mindamellett Budát 1686-ban visszafoglalja, Erdély s a hódoltság visszajut a korona alá, az ország földaraboltsága megszűnik. S viszatér az udvar a Thököly által félbeszakított munkájához, Magyarország független állami léte, alkotmánya

„Le Delice“

Kapható FÜSSY J. könyvkereskedésében.

a legjobb szivarka-hüvely.

Tisztán az anyanyelvet tekintve magyarok abszolút többségben vannak a többi népfajok fölött együltvéve, mely tény vagyonság, kultura és társadalmi kvalifikációk tekintetében való felsőbbbségök mellett, indokolja felsőbbbségüket a nemzetiségek fölött, melyek közül az oláh anyanyelvűek 16.6, a németek 11.3, a tótok 11.3, a szerbek 2.6, a rutének 2.5, a horvátok 1.1, a többi népfajok egyült 2 százalékát képezik az összes lakosságnak.

Magyarországon nincs egyetlen nem magyar népfaj, mely külön nemzeti létet vindikálhatna magának az első település jogán, miután mint szívesen látott gyarmatosok a magyar királyok uralkodása alatt települtek itten meg. *Részrehajlatlan történések bebizonyították, hogy még az az elmélet is, hogy az oláhok Traján római császár dáciái legionáriusainak az utódai, mely hitet több mint egy század óta vallásos hévvel dédelgették, semmi más, mint történelmi mese.* Az oláhok vegyes népfaj, mely eredetét a Balkán félszigetről veszi és csak a XIII. században tűnt fel először Magyarországon, hol aztán a XVI. században egyre tovább terjeszkedtek a Moldvából és Havasalföldről beszivárgott fajrokonokkal, kik a bojárok nyomasztó igája alól szívesen menekültek a magyarok humanusabb bánásmódja alá.

Történelmi jogokat legfeljebb az erdélyi századok hangoztathatnak, kik több mint két századon át bizonyos külön kiváltságokat élveztek. Ezek szigorúan ragaszkodnak ugyan faji jellegükhöz, mind amellet hűvek az egységes magyar állam eszméjéhez és szolgálatot tesznek a magyar érdekeknek azáltal, hogy gátat vetnek a pánromán aspirációknak.

Hogy Magyarországon nincs meg az egységes nyelv, az főleg az ország viharos multjának tulajdonítható és részben a magyar faj tulságos türelmességének, mondhatni teljes közönyösségének. A mongolok pusztítása a XIII. század közepén roppantul megtizedelte az ország népességét a nagy

megsemmisítése alapján az osztrák birodalomba olvasztás s abszolút kormányforma alá vettetés gondolatához.

A gondolat nem új, századok óta kísértő gondolat. Mi új van benne annyi, hogy a századok a római szent birodalomba, illetőleg a német birodalomba akarnak bekapcsolni, Lipót közvetlen az osztrák birodalomba, miután a westfali béke, 1648. után Ausztria s a német birodalom külön fogalom. A beolvasztás gondolata már Mohács óta kísért. Elődei tördelik a nemzeti tradíciók s az alkotmány bástyáit. Lipót fellépésében a mi új van az a vérpad, mely Bécsujhelyen az alkotmányvédők, Eperjesen a vallásszabadság, a protestánsok ellen működik. S új a spanyol politika, mely a harminc éves háboru után Bécsbe ütötte fel táborát. A szent liga politikája, mely elől V-ik Károly kolostorba tért, melyre Miksa vállalkozni nem volt hajlandó, Rudolf megpróbálkozott, de Bocskay megtörte. Lipót is csak nevét adta oda. Maga uralkodott, de nem kormányzott.

telepítéseket tett szükségessé, míg a XIV. század elején kezdetét vette a gigási küzdelem az ottomán hatalommal és folyt egy hosszú századon át iszonyu vérontással s a vége az lett, hogy másfél századig nyugtunk török járom alatt. Magyarország leggazdagabb és legmagyarabb része elpusztult, kietlen sivattaggá lett. Újabb telepések jöttek s így egy nyelvet biztosítani nem lehetett.

Érzés tekintetében azonban nem volt különbség az alsóbb rétegekben a műveltség hiánya megóvta a nemzetiségeket minden nemzeti öntudat vagy érzés ápolásától. A ruténeket és tótokat pedig még ma is lelkesíti a Rákóczi függetlenségi harcának szívet emelő emléke.

A nemzetiségi zavarok, melyek Magyarországon jelentkeznek, tisztán zabolátlan izgatók műve, kiket üzleti szempontok vezetnek. Ezek illető nemzetiségek kizárólagos vezéreinek és képviselőinek tolják fel magukat s kiknek garázdálkodásaival szemben a magyarok végtelenül türelmesek és eszközbe sem jut alkalmazni anyanyelvök használatánál azt a teljesen megengedett társadalmi kényszert, mely pedig legbiztosabb módja valamely nyelv terjesztésének.

Azonkívül, hogy a magyar nyelv államnyelvül van deklarálva, nincs egyetlen törvény Magyarországon, mely kiváltságokat biztosítana a magyaroknak nem magyar honfitársaikkal szemben. Kiki szabadon használhatja az anyanyelvét nemcsak a családban, de a templomban s az iskolában is. Valóban a türelem elve annyira megy, hogy az egyházak tetszésük szerint választhatják meg a hivatalos nyelvüket.

Ily körülmények közt neveltséges elnyomásról és faji zsarnokságról beszélni Magyarországon. A magyar nemzet az ő szabadságszeretetével, míg féltékeny a saját szabadságára, tiszteli a mások szabadságát. S mikor szilárdan el van határozva, hogy fentartja államának nemzeti jellegét, mit egy ezredév hősi küzdelmei biztosítottak

Egy maga találta politika, mely a divide et insera elvén atomokra szakgatta Olasz és Németországot, Ausztriát, mely az Olasz és Spanyol népet kiélte, mely ellen Franciaország nagy királyai és elméi fellépnek, centralizálnak. Nagy sikereket mutatnak fel. Lipót udvara apró elméi sietnek másolni. Centralizálnak, de nem francia politikával, mely a frondé ellen nem gondolt vérpadra.

Az udvar Erdélylyel s a törökkel elért annyi sikere közepette a Bourbon és Hasburg ház között 1688-ban háboru ütött ki, a Hasburg spanyol ágát nyugatról kikapják szorítani. Az udvar politikáját Magyarországgal szemben erőszakolni. Következik a nemzet királyi választás joga feladatának kieroszakolása; az országgyűlések tartásának felhagyása, a magyar alkotmánynak octrogált alkotmánnyal helyettesítése; a haza földének idegen elemek kezébe juttatásának politikája. A nemzetnek ferradalomba sodortatása.

és szentesítették: méltán számíthat a nagy britt nemzet rokonszenvére, mely mindig elől járt a szabadság szeretetében s a történelmi jogok tiszteletében.

Vargha Gyulának ez a szép és hasznos munkája legközelebb magyar nyelven is megjelenik s a magyar közönségnél bizonyosan jó fogadtatásra talál.

A vasárnapi munkaszünet.

(Kossuth Ferencz törvényjavaslata.)

A kereskedelemügyi miniszter ismét egy hatalmas szociális alkotással lép a nyilvánosság elé: a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslattal. Ez a törvényjavaslat, eltekintve annak egyéb magasztos céljától, atyailag gondoskodik a munkások százezreiről. Míg egyrészt feltétlenül biztosítja részükre az egynapi pihenést, gondoskodik arról is, hogy a munkaszünet ne ragadhasssa el a munkást az ivásra. A törvényjavaslatnak ugyanis az a legkiemelkedőbb része, hogy a szeszkimérést a munkaszüneti napokon csupán délelőtt 10 óráig engedi meg.

A másik nagyjelentőségű reformja a törvényjavaslatnak az, hogy azoknak a munkásoknak, akik a megengedett kivételek esetében munkaszüneti napokon vagy azoknak csak egy részén dolgoznak, másik munkaszüneti napról gondoskodik.

A most kiadott törvényjavaslat csupán előadói tervezet, amely az érdekelt szaktestületek és egy rövid idő mulva megtartandó ankét elé kerül megvitatás céljából; de valószínű, hogy az még ebben az évben törvényerőre is emelkedik.

Levél a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt Szerkesztő úr! Ugy tudom, hogy szabad jegye van a magyar imperium összes vasutjaira. Azt az ajánlatot teszem, hogy zónázzon el Marosujvár volt bányaváros területén levő „Liget” nevű határrészbe s nézze meg, hogy a fedett tánchelyiségnek a hét kedd, csütörtök és szombat napján délután 5-től 7-ig miképpen foly a tánctanulás. Erről írhat külömb tárcacikket, mint holmi budapesti bálványosságról tudósítaná e lap érdekes közönségét.

Nem akarok a bányász ifjuság vasárnapi táncmulatságáról referálni, hol a táncoló párok összefogódzva, szoroson összeölelkezve egy negyed óráig várják az introdukciót. A Szénahegyi-féle téli táncmulatság leírását is mellőzöm ezuttal, hol a hölgyi renden levők csak 20 fillér belépti díj mellett jelenhetnek meg, mely összeg szükséges a zenész fizetésére s a megmaradt rész egy kis sziverősítőre, mit a férfirenden levők költenek el, ha pedig otthon felejtették a 20 fillért, egyet fordulnak a gavallérok velők tiszteletből s azszal két legény kiveseti a szalából a pénztelen hölgyet. Itt történt meg a mult években az a stikli, hogy a kímélegedett gyón-

Női kézitáskák, dohány és szivartárcák, gyermekjátékok,

gummi labdák és különféle disztárgyak nagy választékban kapható Füssy J. könyv- és papirkereskedésében

gedebb nemnek egy lapát havat, melyet az udvarról mertek fel, kinalgattak hűsítő gyanant. Ilyenekre nem terjeszkedem ki, hagyom a lap rendes riporterének, az jobban ért hozzá s ha megkergetik érte, gyorsabban el tud menekülni.

Az én rövid levelem tárgya a Herlicska Nándor táncmester ur, tánc- és illem-tanítása. Kicsi unokám haladását kívántam ellenőrizni, midőn megjelentem. Volt ott 8 pár; 7 éves leánytól 15 évesekig. A 16 pár közül csak három férfi volt 7 évestől 12 évesig. A táncosok hiányán úgy segített a táncmester, hogy a hosszában megtermettebb leányokat osztotta ki a férfiteendőkre, de hát jól csinálták. Különösen a francia négyesnél volt feltűnő, mily délcegen hajlottak meg hölgyeik előtt. Nem kellett oda cigányzene. Elég volt a táncmester füttyölése. Ugy járták az apróságok a fütty s.óra, hogy gyönyörűség volt nézni. Aztán változatosság kedvéért felszólt a táncmester egy gramofont vagy hogy a szüba hívják azt a rekedt masinát, melybe valaha bele énekelték, belefújták a táncdallamot s most pontosan előadja tudományát, kissé recsegősen és borizű hangon ugyan, de hát a kicsikék vigan ropják hangjain a csárdást s egyéb mesteri táncokat.

De hogy dacára a felsorolt hiányoknak, alaposan és nagy kitartással vezetettek be a táncművészetbe, azt az irigység is el kell hogy ismerje.

Ennyit véltem kötelességemnek elbeszélni s nem mondhatok jobb tanácsot a T. Szerkesztő urnak, mint hogy eszközöljen ki valahára pár órát kimenőt kedves neje önagyságától, annyival inkább, mert a papuskormány alatti nyöszörgésnek is van hatása! Nézze meg a kicsikék tánc-tanulását, vagy nézzen szét a mi kis kerületünkben, mert van itt megírni való elég, mit meglehet írni sokkal jobban, mint a hogy én megkísérlettem.

Kiváló tisztelettel

K. W...ss S....r

HIREK.

— **Áthelyezett pénzügyigazgató.** A m. kir. pénzügyminiszter Róka József nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatót Aradra helyezte át. A pénzügyigazgatóság vezetését Bereczky Miksa h. pénzügyigazgató vette át.

— **Pártvacsora.** A nagyenyedi függetlenségi és 48-as pártkör f. évi augusztus 8-án este 8 órakor a sétateren vacsorával egybekötött nyári összejövetelt tart, melyre a vidéki tagok is meghivattak.

— **Kun László ünnepélyes beiktatása.** Nem régiben megirtuk, hogy Majláth gróf erdélyi r. k. püspök Kun László lelkészt, városunk szülöttjét, a szász-fenesi plébániához plébánossá nevezte ki. Az új plébános beiktatása f. hó 2-án nagy ünnepélyességek között folyt le. Az új plébánost, ki négyes fogaton Hirschler József dr. prelatus-plébános

és Bodó Ferenc dr. tanár kíséretében érkezett meg, a község határában kívül bandérium fogadta. A község határában a hívek egyházi lobogókkal várták és rendkívül lelkesen fogadták. Innen egyenesen a parochiára hajtra, Hirschler dr. diszornátusban öltözve a templomba vezette az új plébánost és szép beszéd kíséretében bemutatta a híveknek, mire Kun fényes segédlettel szent-misést mondott. A misén közreműködött a kolozsvári dalárda. Mise után a parochián 120 terítékű ebéd volt, melyen lelkes pohárköszöntőkkel ünnepelték az új plébánost.

— **A Kossuth-nóta.** A Szabadkán állomásozó 86-ik cs. és kir. gyalogezred három altisztjét, mert a vendéglőben a Kossuth-nótát dudolgatták, husz napi elzárásra ítélték.

Ezt irták a lapok. A magyar embernek önkéntelenül is ökölbe szorul keze, e gyalázatos hír olvastára.

Börtönbe vetik a magyar katonát, mert egy szive szerinti nótát merészelt énekelni. Azt hiszik, hogy börtönbüntetéssel kiölhetik Magyarországon a Kossuth-kultuszt

Hiu remény. A Kossuth-név mélyen be van vésve minden magyar ember szívébe. Azt onnan kitörölni, a Kossuth iránti tiszteletet, rajongó szeretetet kiirtani nem lehet. Jobban tiszteljük, többre becsüljük a Kossuth nevet, mint egész Bécsset, minden pereputtyostul.

És ha ezerszer börtönbe vetik magyar bakáinkat a Kossuth-nótáért, kiszabadulásuk után ismét csak felhangzik ajkukról a dal:

Kossuth Lajos azt üzenté...

— **A huszdrágaság ellen.** A fővárosi posta és távirda tisztviselők megtalálták a módját miképpen védekezzenek a huszdrágaság ellen. Legközelebb elhatározták, hogy mézárósszéket állítanak fel és a husz házilag mérik ki. Számításunk szerint az első minőségű marhahúst 56 fillérenyi áron fogják kimérhetni. Ebből mi is okulhatnánk. Egy kis összetartással mi is védekezhetnénk mézáróssaink zsarolása ellen.

— **A ref. táncmulatság.** A ref. táncmulatság, mint eddig, most is fényesen sikerült. A ligeti tágas táncterem zsúfolásig megtelt díszes és előkelő közönséggel. Pont 9 órakor érkezett meg a táncvigalom védnöknője: Teleky Ádámné grófnő öméltósága, mire kezdetét vette a tánc. A mulatság kitűnő hangulatban folyt le és csak a hajnali órákban ért véget. Feljegyzésre méltó, hogy ez alkalommal több volt a táncos, mint a táncosnő. Értesülésünk szerint a mulatság anyagilag is jól sikerült.

— **A vármegyei tisztviselők hitelintézete.** Horváth József dr. országgyűlési képviselőnk, mint a várm. tisztviselők orsz. egyesületének titkára, a vármegyei tisztviselők hitelügyeinek rendezése körül derekas munkát végzett. Hitelintézetet alakított, mely 3 millió korona erejéig folyóít vármegyei tisztviselőknél kölcsönöket: 20 évi törlesztésre, kezes nélkül, 5¹/₄ százalékos kamattal. A hitelintézet f. évi augusztus hó elsején megkezdte működését.

— **Táncestély.** Vettük a következő meghívót: Az Országos Vöröskereszt Egylet marosujvári fiókja f. évi augusztus hó 8-án Marosujvárt a ligetben, kedvezőtlen idő esetén a kinstári vendéglő helyiségeiben jótékonycélu műsoros táncestélyt rendez, melyre címzettet és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépő-díj: Személyjegy 1 kor. 50 fill. Családjegy 4 kor. Kezdeté 8¹/₂ órakor. Műsor: 1. A marosujvári műkedvelő társaság által előadva „Mozgó fényképek” bohózat 3 felvonásban. Irta Blumenthal és Kadelburg. 2. Inczédi Joksmay Ödön dr. ur által előadva: Magyar dalok zenekísérettel.

— **A tordai műkedvelők vendégszerzése.** A tordán megjelenő „Aranyosvidék” című világlap nagyon zokon vette, hogy a tordai műkedvelők itteni vendégszerzése ellen állást foglalni merészeltünk. Egy világlaphoz illő rendkívül finom, udvarias és irodalmilag magas színvonalon álló förmedvényben neki ront a „Marosujvár”-nak, melyet nagy fölényesen lapocskának nevez. Hát igaz van. Lapunkat mi is csak lapocskának tartjuk. Nem nagyképtűsködünk, elismerjük, hogy lapunk a hazai sajtóban csak igen szerény kis helyet foglal el. De igazán mulatságosnak találjuk, hogy ezt éppen az „Aranyosvidék” veti szemünkre.

Hát kicsoda, micsoda az az „Aranyosvidék”, hogy csak úgy lehátról beszél egyik laptársáról? Az „Aranyosvidék” hetenként egyszer jelenik meg. Tshát éppen annyiszor, mint a mi lapocskánk. Egy és ugyanazon nyomdai műhelyből, egyforma sok nyomdahibával kerül ki. Terjedelme eltekintve a hirdetések nagy tömegétől — nem nagyobb a mi lapocskánk terjedelménél. Lapjában legalább is annyi ollózott közleményt találunk, mint a mi lapocskánkban. És legyünk egészen őszinték: a könyomatost éppen olyan mértékben veszi igénybe, mint mi is. Sőt fokozottabb mértékben, amennyiben lapjában — mióta Lovassy Andor kitűnő szerkesztése alól kikerült és politikai lappá alakult át — vajmi ritkán találunk eredeti cikkeket, míg a mi lapocskánk vezércikkei többnyire eredetiek.

Ezek után joggal kérdezhetjük: honnan veszi, miből meríti azt az erkölcsi bátorságot, hogy lapunkat lenézzé, leki-csinyelje?

A mi a tordai műkedvelőket illeti, megindokoltuk, miért nem óhajtjuk vendégszerelésüket. Tordán kvalifikálhatatlan ridegséggel fogadták annak idején a marosujvári műkedvelőket. Még az „Aranyosvidék” is, melynek kiadója pedig szoros üzleti összekötésben áll Marosujvár közönségével, páratlan hidegséggel viselkedett velük szemben. Ezt a szíveslátást kívántuk viszonzni. Nem himeztünk, nem hámoztunk, nem kétszínűsködtünk úgy, mint annak idején a tordai t. publikum, hanem magyaros őszinteséggel megirtuk, hogy ide bizony ne jöjjenek. És ebbéli véleményünket az „Aranyosvidék” című

Képes levelező-lapok helyi érdekiek, valamint más fajta újdonságok mindig nagy választékban kaphatók:

Füßy József könyvkereskedésében.

világlap elitáló kritikája dacára — most is fentartjuk.

— **Egy fürdővendég öngyilkossága.** Még csak egy pár nap előtt itt volt közöttünk. Vigan, látszólag teljesen gondatlanul élte itt napjait, ma pedig már átlótt halántékkal koporsóban nyugszik. Kövér András, az igazságügyminisztérium segédhivatal főigazgatójáról van szó. Az elegáns megjelenésű uriember a napokban utazott el Marosujvárról. Előbb Hátszegre utazott családjához és onnan utazott föl Budapestre, ahol lakásán az öngyilkosságot elkövette. A fővárosi lapok biradása szerint az elvisselhetetlen sok adósság kergette a halálba. Itt Marosujváron, hol néhány hetet töltött, csak igen mérsékelten költekezett. Magatartásáról senki sem hitte volna, hogy rövid néhány nap után ily véget fog érni.

— **Megitta a marószóda oldatot.** Kationa József az itteni szódagyárnál alkalmazásban levő munkásfelügyelő, vizet akart inni. A vizes üveg mellett, ugyanolyan üvegben marószóda oldat is volt és ő véletlenül viz helyett a marószóda folyadékából töltött magának. Egy kortyot le is nyelt, de hirtelen észrevette a tévedést és a többi kiköpte. A lenyelt folyadék a száját és torkát nagyon összeégette úgy, hogy az orvosi segítséget kellett igénybe venni. Sérülése azonban nem veszélyes.

— **Nagyszerű titok.** Ki ne volna kíváncsi megtudni, hogy mi az a nagyszerű titok? Nem kell sokáig törödni, elárulja Rudolf Fonkul jägersdorfi szövetárus következő nyomtatott felhívása: „Nagyszerű titok. Csak az urasságod számára. A komótoság szerint az én vevő Uraimnak eztet a Táblát összeálítottam. Arok a Mintakönyvvarak fekete és az igazi Arrak Vörös nyomva ismeretős vannak. Ha például egy Ruhaminta a mintakönyvben 4 koronára számítot van itten tessék keresni a fekete nyomva Sz. 4 és találja amellet Vörös nyomva 2.88, Tehát egy Ruha mellet a mintakönyvben 4 koronára számítva van kerül Önnek legolesőbb csak 2.88 s. t. b.“

— Hol itt a titok? Hacsak az nem, hogy ilyen reklamnak miért ül fel a magyarközönség s miért vesz hitvány osztrák árut, mikor a reklam is igazolja, hogy az becsapásra készül.

— **Késelő suhanc.** A mint ispánlaki tudósítónk írja, Horzsa Juon suhanc szombaton d. u. kiment Gatyea Szimion kukoricás földjére és egy zsákot megtöltött disznódinyével. Éppen elillanni készült vele, a mikor odaérkezett Gatyea, ki a futól a zsákot elakarta venni. Horzsa szembeszállott a gazdával és dulakodni kezdettek. A legény érezni kezdte, hogy ő lesz a gyengébb, előrántotta tehát kését és azzal keresztül szurta Gatyea karját és felső láb-szárát és azzal elszaladt. Gatyea sebet egy nála levő kendővel hamarosan bekötötte és utána szaladt a legénynek, a kit a faluban elfogtak és átadták a hatóságnak.

— **Állatsereglet.** Már pár nap óta tartózkodik városunkban a Koczka-féle állatsereglet, a melynek naponként igen sok látogatója akad. Az állatsereglet meg-

tekintésre érdemes, s igen szép mutatványokkal gyönyörködtetik a közönséget. Érdekes, hogy két oroszlánkölyök itt látta volna meg a napvilágot — ha nem vakon született volna. — Különbben az egyik oroszláncesemete „Marosujvár“ a másik pedig „Bányász“ nevet kapta. Mondanunk sem kell, hogy a marosujvári kis oroszlánék már is kedvencei a látogató közönségnek.

— **Az elhagyott gyermekek nevelési költségei.** Régi sérelme a községeknek, hogy a bármi uton-módon, illetőséghez jutott elhagyott gyermekek nevelési költségét 7 évtől 15 évig viselni tartoznak. Így ha egy vidéki cselédleány valamely községben gyermeket szül, a gyermek oda való illetőségü lesz s elhagyottsága esetén a nevelési költségek a község nyakába zudulnak. Ez ellen Hajduvármegye felirattal fordul a képviselőházhoz s kéri, hogy az állam vegye le a községekről, városokról ezt a nagy terhet s legalább 15 éves korukig az állam nevelje ezeket a gyermekeket. A méltányos kérelmet megküldötte vármegyénk törvényhatóságának is, mely bizonyára szívesen támogatja hasonló értelmű felirattal.

— **Meghívó.** A tordai Zene-Egylet, gróf Bethlen Bálintné öméltsága védnöksége alatt, a Széchenyi ligetben, saját pénztára javára 1908. évi augusztus hó 9-én (vasárnap) jubiláris kintüntetésekkal egybekötött műsoros táncestetélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 1 korona, családjegy 3 korona.

— **A közönséghez.** Ez uton kérem a nagyközönséget, hogy ha valaki látta, avagy hollétéről tud férjemnek, úgy engem értesíteni kegyeskedjék. Férjem Lukács Mihály középtermetű, 56 éves, kissé szürkés ritka hajú; ezelőtt két héttel eltávozott hazulról és azóta nyoma veszett. Szíves értesítést kér és vár bánatos felesége, Lukács Mihályné, Torda, Buza-u. 10.

— **Nemzetiségi szemtelenkedések.** Bihar vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Vasady kir. tanfelügyelő szóvá tette a nemzetiségi izgatásokat, melyeket a vármegye nemzetiségi iskoláiban követnek el. A közigazgatási bizottság megtette a renitens iskolákkal szemben a feljelentést a miniszterhez. Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter megvonta az államségélyt azoktól az iskoláktól, a hol ilyen üzelmek történtek. Rendben van, de vajjon használtunk e azzal a magyar államesszémnek? Hisz a népiskolai törvény előtt is az egyház tartotta fenn az iskoláit s üzte benne, nemzetiségi üzelmelmeit szabadon, s ha most megvonjuk az államségélyt, ismét visszaadjuk az iskoláit, ezzel szabad utat engedünk a magyarelles izgatásoknak. Nemcsak az államségély megvonása legyen a büntetése annak a magáról megfélekezett tanítónak, hanem sujtsa a törvény, mint hazaárulót börtönbüntetéssel is.

— **Rómos gyilkosságnak esett áldozatul Gyorgye Todor erdőőr,** ki a Kolozsvár város tulajdonát képező füles havason lévő erdőben teljesített szolgálatot. Szerdán este gyanútlanul indult el rendes körutjára, s utközben az erdő sűrűjében leselkedő

vadorzók fegyverének gyilkos golyója oltotta ki a kötelességét teljesítő erdőőr életét. **Ferencsi Pál** erdővéd, a kolozsvári erdők felügyelője azonnal jelentést tett az esetről felettes hatóságának, s értesítette az alsójárai esendőrőrsöt is. A csendőrség széleskörű nyomozást indított meg a tettes kézrekerítésére, de eddig még eredménytelenül. A meggyilkolt erdőőr nagy családot hagyott hátra, a kikről most Kolozsvár városa fog gondoskodni.

— **Tűz.** Az alsódetreheimi kincstári birtokon a hét elején kigyult egy hatalmas szalma kazal. A szalma teljesen elégett, s csak Pál Károly intező lélekjelenlétének köszönhető hogy a behordott termésben kár nem történt.

— **Házi állat tulajdonosok figyelmébe.** Marhák, lovak, disznók és baromfiak hizlalására melegen ajánljuk a földművelésügyi minisztérium 75807. III/2. szám alatt engedélyezett Hungária gyorshizlaló abrakfűszert 1 csomag csekély 36 fillér e csodaszor egyedül kapható: **Gidály Simonné** kereskedésében Marosujvárt.

K I A D Ó :

F Ü S S Y J Ó Z S E F.

Közönség köréből.)*

Nyilvános köszönet és elszámolás.

A marosujvári ref. egyház javára augusztus 1-én rendezett tánemulatság alkalmával felülfizettek: dr. Ambrus Pál 5, br. Bánffy János 20, br. Bánffy Kazimir 21.54, Barabás Lajos 2, Bernhard Arnold 5, gr. Bethlen Ádám 5, gr. Bethlen József 20, Binder József 2, Boér Ferencz 3, Borbély János 5, Gáspár János 20, Gidály Simon 3, Jancsó Lajos 6, dr. Jancsó Ödön 2, Jávorszky 2, br. Kemény Árpád 5, Kálay Gusztáv 5, Kuti Adorján 4, Kurta K. 3, Magyar Mihály 5, Marosujvári Takarékszövetkezet 10, Muzsik Jakab 4, dr. Nagy Samu 10, Nagy Árpád marosludasi adótárnok 5, N. N. 50, Schmelzer Vilmos 1.50, Szabó Albert 16, ifj. Szilágyi Sándor 1, Szilágyi Póldi 5, gr. Teleki Ádám 70, Urbán Andor 2, dr. Weress Zoltán 5, Vecsernyés Sándor 1 koronát.

Fogadják a nemesszivü adakozók a ref. egyház nevében hálás köszönetünket.

Összes bevétel:

a) 104 drb. személyjegyből	156 kor.
b) 20. drb. családjegyből	80 „
c) felülfizetésekből	319.04
	<u>555.04</u>

Kiadások körülbelül 220 korona (még nincsen végérvényesen megállapítva.)

Igy a tiszta jövedelem 335 kor. 04 fillér, mely összeget az egyház javára fordítani szent kötelességünknek ismerünk.

Marosujvár, 1908. augusztus hó 3-án.

Jancsó Lajos,
ref. lelkész, esperes.

Kardos Péter,
sz. gondnok.

IRODALOM.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület folyóirata.

Most jelent meg az „Erdély“ című honismertető képes szemle legújabb 5.—6. száma, melynek vezető cikkelyében Sza-

Nyomtatványok.

Esküvői-kártyák, béli- és menyegzői meghívók jutányos árban és gyorsan készíttetnek.

Mindennemű iskolai-, ügyvédi-, jegyzői nyomtatványok jutányos árban kaphatók F Ü S S Y J. könyvkereskedésében.

lay Béla dr nagyszabasi orvos és ismert alpinista szakavatott tollából hegyeink királya néven nagyszabasi monografia olvasható a fogarasi-havasok legmagasabb csucsáról a 2544. m. Negojról. Ez a nagy szorgalommal megírt dolgozat a nagyszabasi Bruckental-féle muzeum mintegy 50 szakművének és eddig föl nem használt kéziratának az átbuvarkodása alapján egy ivnyi terjedelmet meghaladva fejtegeti a Negoj név eredetét, szómagyarázatát, irodalmát, és arra az érdekes következtetésre jut, hogy az Erdélyi Kárpátok e királyát a közvélemény csak 1842-ben koronázta meg az erdélyi havasok királyává. A következő cikkely Kolozsvár környékének kiránduló helyeiről ad számot sikerült térkép melléklettel mintául fürdők és nyaralóhelyek számára. A bazalt oszlopairól híres Detonáta hegy, majd Rabsonné várát képekben és írásban bemutató cikkek végén kisebb közlemények és az egyesületi mozgalmakat feltüntető változatos hírek egész sorozata keltenek az olvasóban az érdeklődést. Az „Erdély” borítékján két új kiadványról is szerezhetünk tudomást u. m. a f. évi Turista naptárról, melynek ára 1 kor. és a leégett Kányafői menedékház javára kibocsátott gyopáros levelezőlapokról, melyek csomagként (5 drb.) ára 65 fill. Az „Erdély”-t az Erdélyi Kárpát-Egyesület tagjai 6 kor. évi tagsági díjuk fejében ingyen kapják.

— **Az új végrehajtási törvény** megszavazásával ezen nagyfontosságú és mindenkit érdeklő törvény rövid kivonatban, népszerűen ismertette lesz. Miután minden kereskedőnek, iparosnak, gazdának, köz- és magánhivatalnoknak egyaránt fontos tudni, hogy mi van az új végrehajtási törvényben; azt hiszem, hogy ezen hasznos füzetet mindenki megveszi ára 40 fill. Kapható Füssy József könyvkereskedésében.

— **Ujdonságok.** — 100 Magyar népdal hegedűre, Tatarjárás cimbalomra, 100 év múlva, Donkvizsote, Ici Pici, Vándergold dala, a Modern Betyár, Jiu Jistu intermezó, a Dollárkirálynő, Varázskeringő, a legújabb Kóták cimbalomra, hegedűre, valamint más itt fel nem sorolt Kóták és iskolák állandóan raktáron kaphatók Füssy József könyvkereskedésében.

— **Nick Carter** Amerika legnagyobb detektívje! Nem létezik amerikai, akár nagy, akár kicsiny, ki ne hallott volna Nick Carter-ről — és még sem él az összes Egyesült-Államokban olyan ember, aki azt állithatná, hogy a világ leghíresebb detektívjét csak egyszer is láthatta volna úgy, amint az a valóságban kinéz! Maga, a legmeghittebb barátja, Mc. Clusky igazgató, a New-York-bűnügyi rendőrség híres vezetője, szintén kételkedik abban, hogy láthatta valaha Nick Cartert alarc nélkül! Eppen az ő elváltoztatott tehetségének, álcázásának, tartásának és arcvonásának, hangjának, sőt még tekintete elváltoztatásának utólráhetetlen művészetében rejlik hihetetlen eredményének titka, mert ez teszi neki lehetővé, ismeretlenül a társadalom magaslatán és mélységeiben mozoghatni, sőt oly helyeken is, hol az emberiség alakja az ő gonosztevőiszándékait megvitatja és legelvetemültebb orgiáikat ünneplik New-York titkait amint ez egy éjszakán át a halászfaluból a világ második legnagyobb városává változott, a melyben e történetek játszódnak le, oly tarkán és homályosan, oly szédítően és szívetéptően, mint sehol másutt — ahol a rendőrség minden 3 percben egy személyt fog el; hol minden 10 percben egy részeg, hol minden 20 percben egy tolvaj és minden

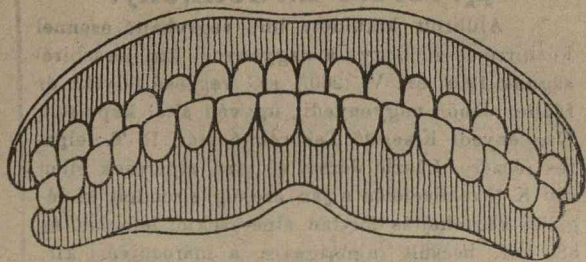
48 percben egy verekedő lesz letartóztatva; hol minden 2 órában egy gonosztevő lesz átvezetve a vizsgálati fogságba és minden 5 órában egy elítélt lesz a börtönbe dugva; hol minden 8 órában egy gyilkossági kísérlet történik és minden 2 napban egy véres gyilkosság lesz végrehajtva — és ahol még ennél borzalmasabb dolgok is történnek, melyről sohasem jut hír a nyilvánosság elé, s melynek eltűnt áldozatát a „Hudson-Rivers” néma hullámai visznek az Ocean végtelenségébe — mindezen titkokat ismeri Nick Carter és ő maga beszéli el. Ebből kifolyólag ezen füzetek nevezhetők a legjobb és legérdekesítőbb detektív-történeteknek, melyeknek olvasását egy magyar olvasó sem mulassza el. — Kapható: Füssy József könyvkereskedésében

— (?) **Vinczellerek tanácsadója.** Közlebről jelent meg az új Vinczellerkönyv második kiadása szemléltető rajzokkal. Irta: Vaday József községi isk. igazgató Nagyváradon. Ára kötve 90 fillér. Szóló birtokosoknak és munkásoknak nélkülözhetlen tanácsadója. E könyvben az ojtvány és nem ojtvány szőlő minden munkája le van írva és rajzokkal szemléltetve. Szakértők véleménye szerint „értelmesebb, rövidebb és gyakorlatiasabb módon még senki sem foglalta össze szőlőművelés tudományát.” Kapható Füssy József könyv-, papír és diszmuárkereskedésében.

(—) **Emlékkönyv.** A Torda-Aranyos vármegyei ált. tanítótestület által a 30 éves jubileum alkalmából kiadott 600 oldalra terjedő „Emlékkönyv” diszkótésben 4 kor., füzve 2 koronáért kapható Füssy József könyvkereskedésében. Minden tanügy barátot érdekel!

Buffalo Bill sajtó alá rendezi átélte kalandjait. Amikor néhány hónap előtt az amerikai sajtó az a rövid hír járta be, hogy Buffalo Bill naplószerű jegyzeteit sajtó alá rendezi, ez a hír az egész amerikai közvélemény teljes érdeklődését keltette fel, ugyszólván legnagyobb szenzációszámra ment. Ezen nincs is esodálni való, mert hisz Buffalo Bill az amerikai nép egyik legnagyobb nemzeti hőse, akinek dicsőséges nevét tisztelettel említik az egész unióban. A hír tényleg testet öltött. Buffalo Bill egyik hű bajtársa segítségével megírta és sajtó alá rendezte nagyszerű élményeit. Alig van könyv, amely akkora feltűnést keltett nemcsak a tengerentúl, hanem ideát az európai kontinensen is. Az Egyesült-Államokban nincs olyan család, amelynek asztalán ez az érdekesítő és lebilineselő munka feltalálható ne volna. És méltán, mert Buffalo Bill az amerikai nemzeti hős az Egyesült-Államok dicsősége oly páratlanul vonzó és érdekes módon írja le vakmerő kalandjait és száz meg száz győztes esatában átélte veszedelmeit, hogy ezt semmiféle más munkában feltalálni nem lehet. E munkából megismerjük a félelmes amerikai őserdők rengetegeinek összes rejtelmeit a vakmerő részbőrűek sajtóságos kalandos életét. Csapongó fantáziája majd a felhőkbe nyúló sziklacsockra, majd pedig a hatalmas mezőségek síkságaira vezeti el az olvasót. A mű hetenkint egyes füzetekben jelenik meg. Minden füzet egy teljesen befejezett elbeszélést tartalmaz. Ára 15 krajcár. Kapható: Füssy József könyvkereskedésében.

— **Scherlock Holmes** a világ leghíresebb detektívje. Nincs még ember a világon, akinek sikerült volna az utóbbi években oly hirre és közkedveltségre szert tenni és kit annyira csodálnának, mint Sherlock Holmes; nem csupán hazájában Angliában, hanem mindenütt, a hol jog és igazság a gonoszság és bűn ellen küzdelmet folytat. Miért oly büszke Anglia Sherlock Holmesre? Miért reszketnek az összes országok gonosztevői Sherlock Holmesról? Miért vannak úgy elragadtatva Sherlock Holmes sok ezernyi olvasói? Mert még nem létezett oly detektív, akiben szellem, erő, tudás, bátorság, hidegvér és lélekjelenlét oly mértékben egyesült volna és aki ezen isteni adományokat oly önzetlenül használta volna fel a társadalom javára mint Sherlock Holmes. Sherlock Holmes kalandjai Londonban, Párizsban, Berlinben, Madridban. Aki az egyik füzetet olvasta, az állandó és hű olvasónk marad és lelkesül Sherlock Holmesért. A világ leghíresebb és legkiválóbb detektívjeért. Havonta megjelenik egy teljesen befejezett regényt tartalmazó füzet. Ára 25 fillér. Kapható: Füssy József könyvkereskedésében

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy hosszú fogtechnikai elsőrangú gyakorlat után **Tordán** állandóan önállósítottam magamat a modern fogtechnikai munkálatok követelményeinek megfelelően rendezkedtem be.

Fogtechnikai műhelyben a higiénikus követelményeknek megfelelő **műfogak** és egész **fogsorok** a fogtechnikai előhaladottság összes vívmányai igénybevételével pontosan és jutányosan készülnek.

Műfogak kaucsuk-, arany- és platina-foglatban; hidmunkák!

Mütermemet f. hó 12-én nyitómeg.

Fogadok reggel 8—12 óráig, délután 2—6 óráig.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

VARGA GYÖRGY

fogműves-fogtechnikus Torda.

Főtér 56 sz., a 48-as kör mellett.
(Frenkel-ház.)

Mielőtt
személy-, jelzalog- v. építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednek
kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST.
IX. Lónyay-utca 7.
Telefon 1462-31.

Sz. 531—908. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pozsonyi kir. törvényszék 1908. évi V. 427 sz. végzése folytán Dr. Pollák Kornél pozsonyi ügyvéd által képviselt Tausky J. Fiai cég felperes részére, László József és neje alperesek ellen 250 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 3730 kor.-ra becsült ingóságokra a marosújvári kir. bíróság 1908. V. 64/4 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Marosújvár községben leendő megtartására határidőül **1908. évi aug. hó 11. napjának d. e. 9. órája** kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt házi butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén bécsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Marosújvárt, 1908. évi július hó 13. napján.

Dergán János,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 480—1908. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó eszennel közhirre teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1908. évi V. 260/1 sz. végzése folytán dr Müller Jenő nagyenyedi ügyvéd által képviselt, Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R. T. felpe-res részére, László József és társ. alperesek ellen 200 K tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 880 kor. becsült ingóságokra a marosujvári kir. jbiróság 1908. V. 187/4 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán leendő megtartására határidőül 1908. évi augusztus hó 11 napjának d.e. 9 órájaktól kezdve, a mikor a bíróság lefoglalt házi butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárveresendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Marosujvárt, 1908. évi július 13-án.

Dergán János,
kir. bir. végreh.

Szám : 398—908 végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében eszennel közhirre teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék 1908. évi 1341/1908. számú végzése következtében Dr. Müller Jenő nagyenyedi ügyvéd által képviselt nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság javára László József és neje ellen 100 K s jár. erejéig 1908. évi március hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3730 K becsült következő ingóságok, u. m.: különféle házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosujvári kir. járásbíró-ság 1908. évi V. 128/5 számú végzése folytán összesen 12 korona 10 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Marosujvárt, végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1908. évi aug. hó 11-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók eszennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárveresendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Marosujvár 1908. évi július hó 13-án.

Dergán János,
kir. bir. végrehajtó.

RUNAFESTŐ-, VEGETÁRI RUNATISZ-TITÓ ÉS FENÉR RUNAMOSÓ**INTÉZET**

TORDÁN, Jókai Mór-utca 33—35. sz.

Szemerjai-féle ház.

Elvállal minden e szakba vágó munkát, u. m. tisztításra férfi-, női- és gyermek öltönyöket, bál ruhákat stb. — Festésre minden szinehagyott vagy meg nem felelő színű férfi-, női- és gyermek öltönyök bármily színre. — Gallérok, kése-
lők, ingek vasalását, mosását a legújabb kivitelben eszközölöm, mivel ehhez való gépekkel rendelkezem.

Gyűjtőde Marosujvár részére **LÓVI FÜLÖP** szlele.

Tisztelettel

Kovács B.**LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB
LÉGYFOGÓ**

1 darab ára 10 fillér.

Kapható: Füßy J. könyvkereskedésében

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

Vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FÖTER.

A legnagyobb raktártart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szerszámok, szekertengelyek, hozzávaló vasak, láncok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszegkek, zsindelyszegkekben stb. 2 1—52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit,
valamint a hozzá tartozó részek
nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1—52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Sz. 2633—1908. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosujvári kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság közhirre teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajtónak Nikulicza Lázár végrehajtást szenvedett ellen 258 kor. 41 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosujvári kir. jbiróság területéhez tartozó Oláhtordos község határára fekvő s a 70. sz. tjkvben felvett s Nikulicza Lázár nevére álló A + 2. rdz. a. 129/124511-ed rész közlegelőbeli illetményre 6 kor. A + 3. rdz. 155/1. hrsz. kertre és 156. hrsz. házhelyre 362 kor.; az ottani 282. sz. tjkvben felvett s neveseti nevére álló A + 7. rdz. 401/5. hrsz. szántóra 49 kor.; a 8. rdz. 402/1/2. hrsz. szántóra 28 kor.; a 9. rdz. 404/1. hrsz. rétre 8 kor. a 10. rdz. 561/1/5. hrsz. szántóra 23 kor. a 11. rdz. 562/5. rdz. rétre 30 kor. a 12. rdz. 563/5. hrsz. szántóra 4 kor.; a 13. rdz. 742/3. rdz. rétre 70 kor.; a 14. rdz. 743/7. rdz. szántóra 53 kor.; a 15. rdz. 744/1. hrsz. szántóra 68. kor. az ottani 358. sz. tjkvben felvett s ugyancsak Nikulicza Lázár nevére álló A + 1. rdz. 512/5. hrsz. logelőre 6 kor.; a 2. rdz. 1047/2. hrsz. szántóra 55 kor.; a 3. rdz. 720/124511-ed rész közlegelőbeli illetményre 40 koronában eszennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi szeptember hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Oláhtordos községben a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is elfognak adadni. Árverezni szándékozók a végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Marosujvár, 1908. évi június hó 22-én.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Sólyom,
kir. járásbíró.

ELEGÁNS SZABÁSI!

Legolcsóbb áram jegyzéke:

Zakó öltözék --- 15 frttól 35 frtig
Übereiher angol
szabással --- 15 frttól 35 frtig.
Színes piké mel-
lány --- 4 frttól 10 frtig.
Téli kabát --- 16 frttól 50 frtig.

Tisztelettel értesitem a t. helyi és vidéki közönséget, hogy M. Ujváron (Csesztve-utca 20. sz.) alatt a mai kor igényeinek megfelelő

FÉRFI SZABÓMŰHELYT
nyitottam.

Elvem a t. vevőimet a legpontosabban és jutányos áron kiszolgálni.

A t. urak nagybecsű szives rendelését kéri, tisztelettel

Salamon Sámuel
férfiszabó
MAROSUJVÁR,
Csesztve-u. 20. sz.

JUTÁNYOS ÁR!

Uri vendégeknek külön berendezett szoba!

Naponta frissen jégbehűtött

**MONOSTORI CZELL ÉS FEKETE
BAJOR SÖR.**

Kizárólagosan csak **Gidály Jakab „KÖZPONTI“**
vendéglőjében kapható.

Nagyraktár a kőbányai részvénytársaság sörözőjéből!

Mindennemű szesz és finomított italok!

Naponta frissen csapott hordó-sör!

Hirdetések felvételnek a lapkiadóhivatalában

FISCHER IZSÁK

fakereskedése

építkezési és tüzelő anyagok raktára.

Marosujváron, Báthory-utca 1. sz.

Ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe dusan felszerelt **faraktáromat** és **cementtétő-cserép raktáromat**, mely cementcserepek a modern technika legújabb gépeivel felszerelt gyáramban készülnek és a melyek erőssége, tartossága és kitűnő minőségeért a legmesszebb menő **garantiát** vállalom.

Továbbá raktáron tartok I-ső minőportland cementet, Bohn-féle fedő-cserepet, oltott és oltatlan meszet, kátrány fedőpapir és szigetelő lemezt, nádat, zsendelyt, méterfát s több itt fel nem sorolt ezen szakba vágó anyagokat.

Szabadalmazott „Eternit pala“ egyedüll képviselote Marosujvár és vidéke részére.

Továbbá ajánlom a n. é. közönségnek fűszer és vegyes áru üzletemet, hol mindenkor tisztan kezelt fűszer áruk kaphatók.

Ugyszintén a legdivatosabb tartós, erős, minden tekintetben megfelelő női, férfi és gyermek cipők, chevro, box, stb. minőségben.

Férfi és gyermek ruhák, kalapok nagy választékban.

Porcellán és pléh-edények, konyha felszerelési cikkek stb. stb.

Az igen tisztelt asztalos-mester urak figyelmét van szerencsém felhívni, arra, hogy üvegezési munkákra, épületekre stb. üvegtáblákat a legolcsóbban csak nálam szerezhetik be, mivel egy üvegyárral nagy kötést csináltam. Üvegezési munkákat **elvégezek és legolcsóbban számítok.**

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Fischer Izsak,
kereskedő Marosujváron

A sikeres befőzés (conserválás) titka a WECK-ben rejlik.

Erről kimerítő ismertetést ingyen küld **a GEITNER ÉS RAUSCH cég**
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ut 8/Arv.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szesz általában egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A **COZAPORNÁK** az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszest ltalt. A **COZA** oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, tesztvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtji, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki s sok ezer férfit a szegény és peccatelségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó útra és szerencséhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltáér szavatolunk. Magyarul és németül levelezünk.

Igyenpróbákat a valódi Coza-orból bérmentesen küld levélbeni felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London 305 (Anglia).

Levelek 25 lev. lapok 10 fillérrel bérmentesítendőik

Nagy porcelán raktár!

Olesón és jól vásárolni csakis

GIDÁLY SIMONNÉ

LISZT-, FÜSZER-, PORCELÁN- ÉS VEGYESÁRU KERESKEDÉSÉBEN
MAROSUJVÁR, (MIKÓ-UTCA) lehet.

Dohány-, szivar-, só- és marhaszó áruda!

Fűszer és csemegeárúk!

MINDIG FRISS MINŐSÉGBEN RAKTÁRON VAN:

Aranyospolyáni hengerműalmi liszt és derce, mindennemű hüvelyes áruk. Naponta friss élesztő. Fűszer és csemege áruk: cukor, cukorkák és csokoládék, ecsetek és meszelők, I. rendű szappanok! és gyertyák ** finom petroleum és császárrolaj. Legjobb kávé és kávékávapotlékok, mindenféle porcelán és üvegárúk.

GYORS, PONTOS ÉS TISZTA KISZOLGÁLÁS!

Aranyospolyáni mûalmi liszt nagyraktára!

Legjutányosabb áruk jegyzéke!

Fekete szalon öltözék	25 frttól 75 frtig
Zakó öltözék	18 frttól 45 frtig
Überczihér angol szabással	18 frttól 45 frtig
Szines szövet mellények, bármily öltözékhez alkalmazhatók	6 frttól 12 frtig
Szines pantallók	6 frttól 15 frtig
Lovagló britches nadrág	8 frttól 16 frtig
Kamasli	4 frttól 10 frtig
Urasági libériák	18 frttól 45 frtig
Téli kabát	25 frttól 90 frtig

Katonai egyenruhákat a legjutányosabb árakban készítik.

Kérem felhívni a figyelmét, hogy a legújabb divatnak szorint — a kabátok vastagság nélkül készülnek.

Van szerencsém a t. városi és vidéki közönségnek b. tudomásul adni, hogy a mai kor legegyszerűbbtől legmagasabb igényeinek megfelelő

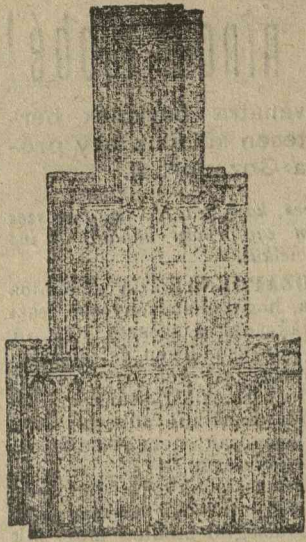
FÉRFI-SZABÓ DIVATTERMET

nyitottam. Szabad legyen megjegyezni, hogy a fővárosban elsőrangú cégeknél és az ország legnagyobb városaiban, mint szabás 20 éven át működtem. Kiállításakon aranyérmekkel lettem kitüntetve. A ruhák saját műhelyemben készülnek, a legszigorubb személyes felügyeletem mellett, fővárosi munkaerők által készítve. Elvem t. vevőimet a legpontosabban és jutányos árak mellett kiszolgálni s biztosítom már előre is, hogy nagybecsű megrendeléseit minden tekintetben a legbiztosabb árakban teljesítem a legújabb divat szerint. A szövetek kizárólag hazai, angol és francia gyártmányuak s a szabászat és kiállítás a legújabb divatnak megfelelő. Készítek: diszmagyar ruhákat, papi reverendákat, palástokat, urasági libériákat és a legjobb lovagló bricsesz nadrágokat, katonai egyenruhákat, megyei és városi libériákat, vadász és sport öltönyöket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben a legolcsóbb árak és kedvesményes föltételek mellett. A t. közönség szives rendelését kéri tisztelettel

Csirke Mátyás

(Könyöki-utca 11. házszám.) angolférfiszabó Tordán.

Megrendeléseket fölvesz — hol a szövetek is megtekinthetők és kiválaszthatók — CIRNER ISTVÁN kereskedő ur, a kivel állandó összeköttetést létesítettem. Levélbeni nagybecsű meghívásra mintákkal személyesen szolgálak.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserep 272. szám.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYAN.

Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák. — Alapított 1864.

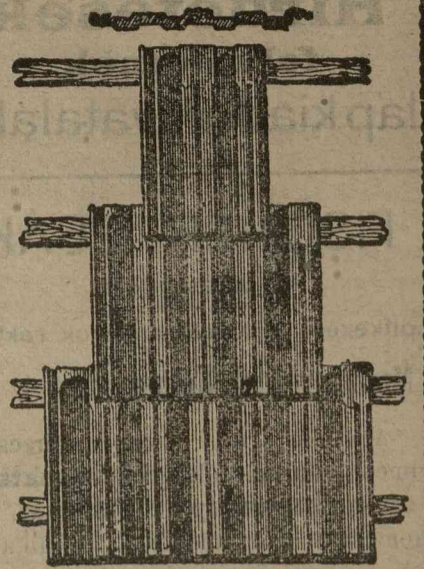
50 millió évi gyártás

— a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből —

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. Legelőcsőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 253. sz.

Zsombolyai gyártmány.

Vadászok figyelmébe!!

Fegyverek, revolverek 30—50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékeket

Halászati, vadászati, torna, vivó és egyéb sportcikkekből állandóan dúsraktár.

FÖLDESIL

fegyver és sportcikkeket üzlete.

Budapest VII. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.

Szenes Károly

épületfa és mindennemű

építkezési anyagok raktára.

Főüzlet:

Kolozsvárt. — TELEFON: 131.

Fiókuzet:

Tordán, az Aranyoshid mellett. TEFON 8.

Ajánlja nagy választékban felszerelt

FARAKTÁRÁT,

asztalosok ácsok és vállalkozóknak, parketta, beocini cement, Bohn-féle téglák, kátrány-fedőpapír, elszigetelő-lemez, nád, zsendelyek.

Minden itt fel nem sorolt cikket, ami esetleg készleten nincsen, gyári árak mellett azonnal beszerzek.

Szabadalmazott „ETERNIT-PALA“ egyedüli képviselője

Torda és vidéke részére.

20 év óta fennálló üzletem jó hírneve kezéskedik minden megbízás lelkiismeretes elintézéséről.

Szíves bizalmukat kéri

Szenes Károly.